

Uwarunkowania techniczne realizacji regionalnych tras rowerowych na obszarze województwa śląskiego

Tobiasz Nykamowicz
inżynier ruchu

I Forum Śląskich Oficerów Rowerowych

09.11.2021 r.
Katowice

Klasyfikacja tras rowerowych

- Główne – trasy europejskie EuroVelo, krajowe, regionalne
- Pozostałe

Projektowanie wg zasady kręgosłupa i ości

- Zrąb sieci „kręgosłup” tworzą trasy główne
- Od „kręgosłupa” głównej trasy rowerowej odchodzą „ości” – trasy pozostałe

Obsługa celów podróży:

Trasa wydłużona:

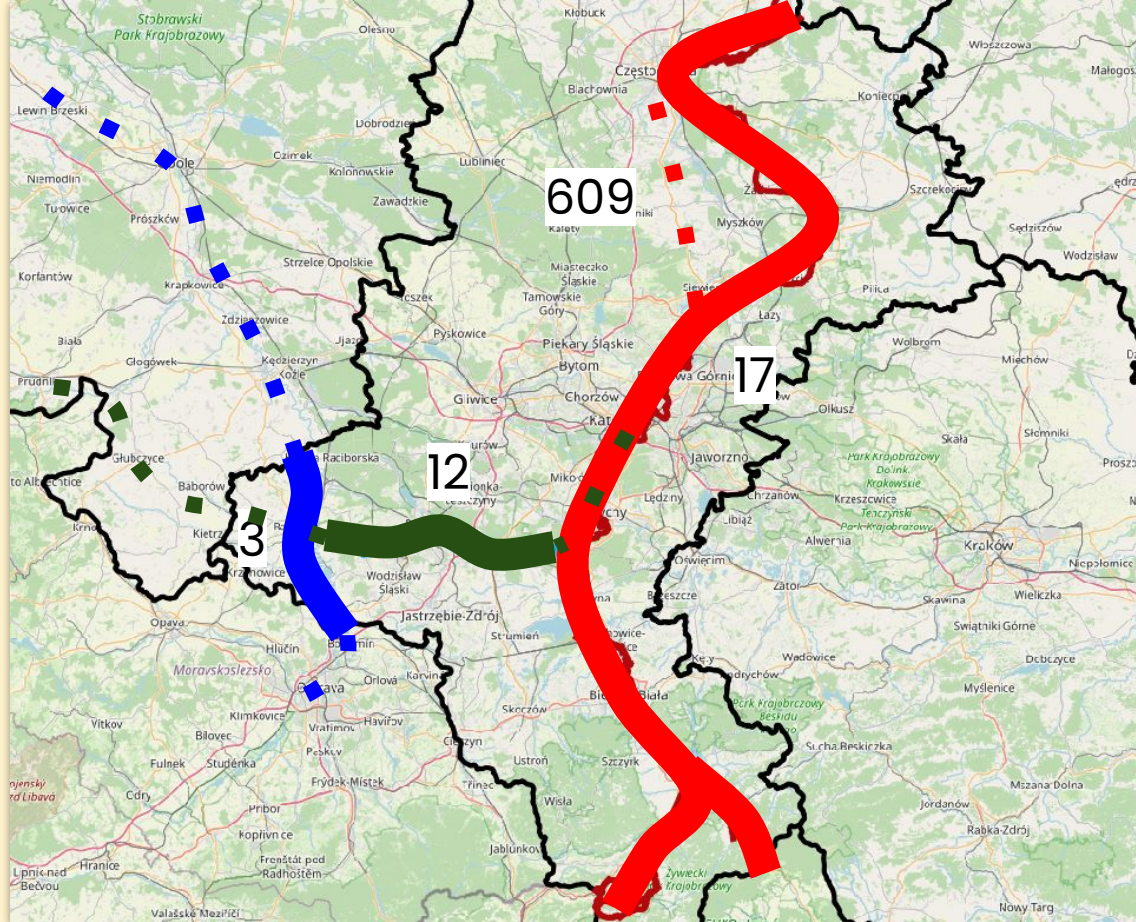
zmusza do odwiedzenia wszystkich celów,
Cele podróży mogą obsługiwać trasy pozostałe, najczęściej jest to lokalny układ dróg.

Po lewej błędnie zaprojektowana trasa, po prawej prawidłowo.

Prace nad koncepcją przebiegu trasy nr 17, 12, 3 na obszarze woj. śląskiego. Cele:

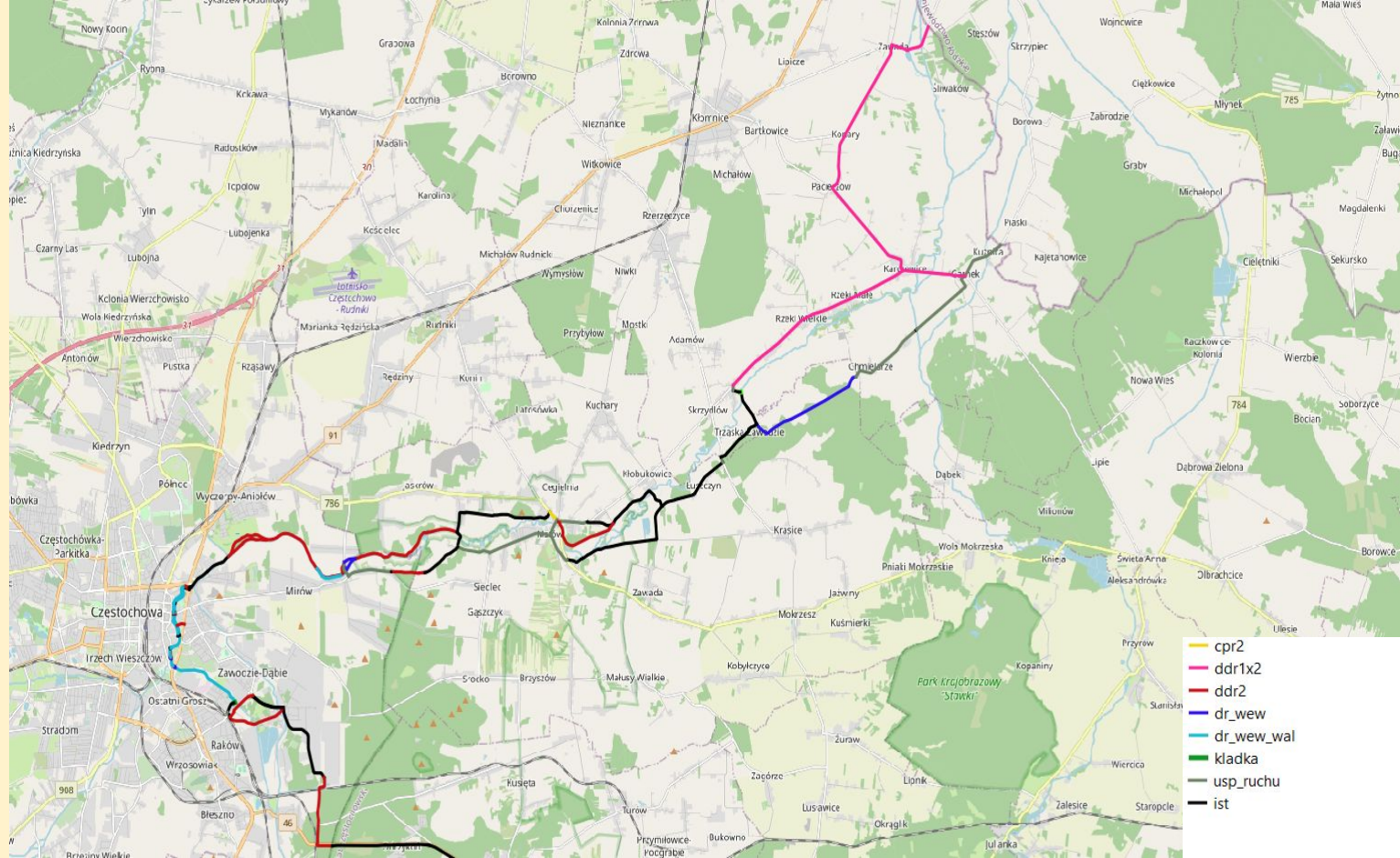
- wyznaczenie spójnego przebiegu tras
- propozycje zastosowania rodzaju infrastruktury rowerowej
- materiał do dalszych prac projektowych (OPZ)
- konsultacje + współpraca z subregionami (JST)
- wstępne uzgodnienia

Zadanie realizowane przez Śląską Organizację Turystyczną

Propozycje zastosowania rodzaju infrastruktury w przebiegu szlaku

Funkcje głównych tras rowerowych

- przenoszą ruch tranzytowy
- docierają do największych ośrodków w całym województwie zapewniają połączenia:
  - z sąsiednimi regionami
  - z transportem zbiorowym
- dają możliwość wyboru
- NIE obsługują celów końcowych podróży

Trasy główne

- **Spójna sieć tras** przebiegających przez całe województwo i łącząca główne jego ośrodki.
- Do **masowej turystyki rowerowej**.
- Prowadzone trasami o **nawierzchni asfaltowej**
- **Łatwe, umożliwiające jazdę wszystkimi rodzajami rowerów**, w tym z sakwami i przyczepkami.
- Pochylenia nie przekraczające **6%**, prowadzone:
  - w dolinach rzek,
  - nieeksploatowanymi liniami kolejowymi,
  - liniami kolejowymi przeznaczonymi do likwidacji

Trasy główne:

Spójna sieć tras
przebiegających
przez całe
województwo
i łącząca główne
jego ośrodki.

Małopolska – główne trasy: 952 km za 396 mln zł

Trasy główne:

Do masowej turystyki rowerowej.

Prowadzone trasami o nawierzchni asfaltowej

BlueVelo - woj. Zachodniopomorskie

Trasy główne:

Łatwe, umożliwiające jazdę wszystkimi rodzajami rowerów, w tym z sakwami i przyczepkami.

Pochylenia nie przekraczające **6%**

**Wystarczy jeden taki
odcinek na szlaku,
aby zniechęcić ludzi
do turystyki
rowerowej**

**Wystarczy jeden taki
odcinek na szlaku,
aby zniechęcić ludzi
do turystyki
rowerowej**

Maksymalne dopuszczalne pochylenia

- Linie kolejowe 0,6%
- Autostrady 4%
- Trasy rowerowe wg:
- **EuroVelo 6%**
- **przepisy 6%** – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 1 sierpnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie

„§ 48. 1. Pochylenie podłużne ścieżki rowerowej i ścieżki pieszo-rowerowej powinno spełniać wymagania określone w § 45 ust. 1 i 1a. ”

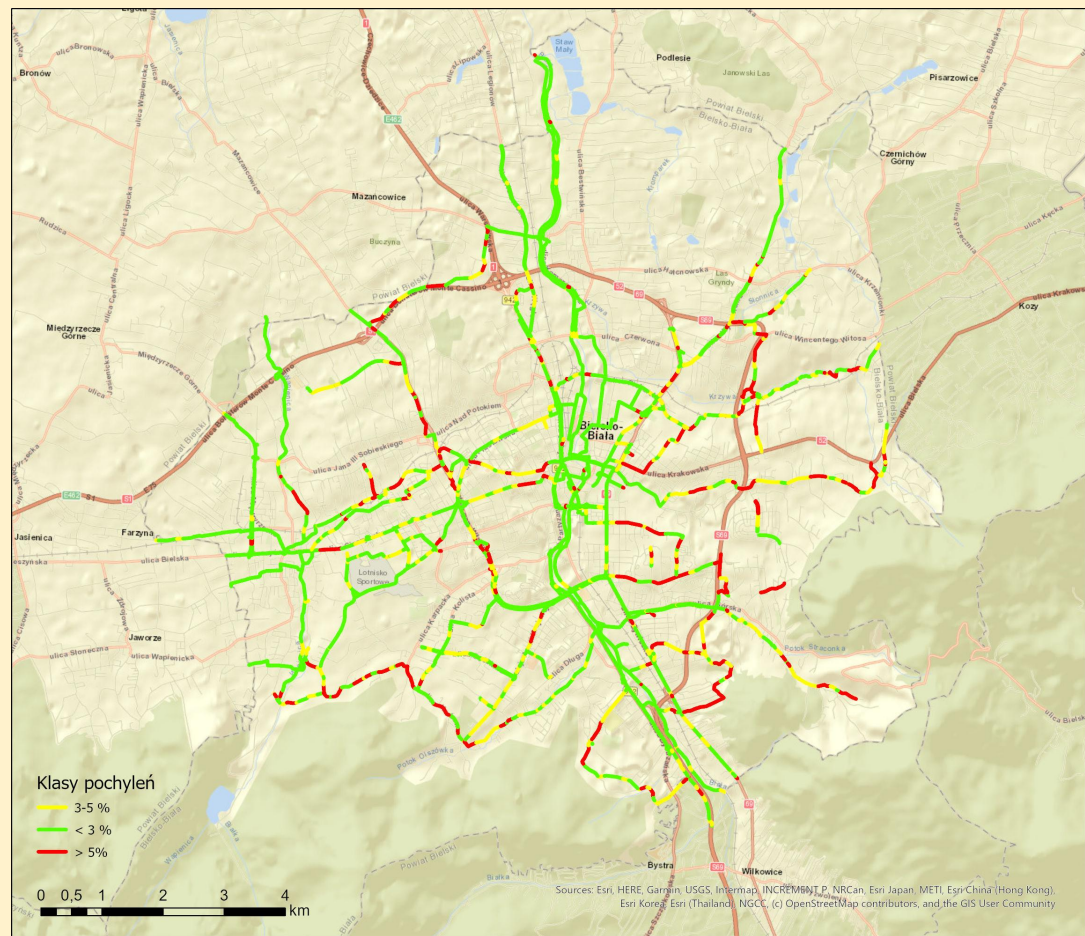
nie powinno przekraczać odpowiednio dopuszczalnej wartości pochylenia niwelety jezdni

w przypadkach innych, niż określone w ust. 1, pochylenie podłużne **nie powinno przekraczać 6%**

Przykład analizy:

Pochylenia podłużne
sieci tras
rowerowych.
Bielsko - Biąta

W jakich korytarzach najlepiej prowadzić regionalne trasy rowerowe?

**Trasy rowerowe na
wałach -
najtańsze i
najłatwiejsze do
wykonania- fot.
wykonanie koryta**

**Trasy rowerowe na
wałach –
prace
zmechanizowane, a
więc
tanie-wbudowanie
podbudowy i
nawierzchni**

**Trasy rowerowe na
wałach –
po wybudowaniu**

**Trasy rowerowe na
wałach -
przykład: rz. Warta
(do wykorzystania)**

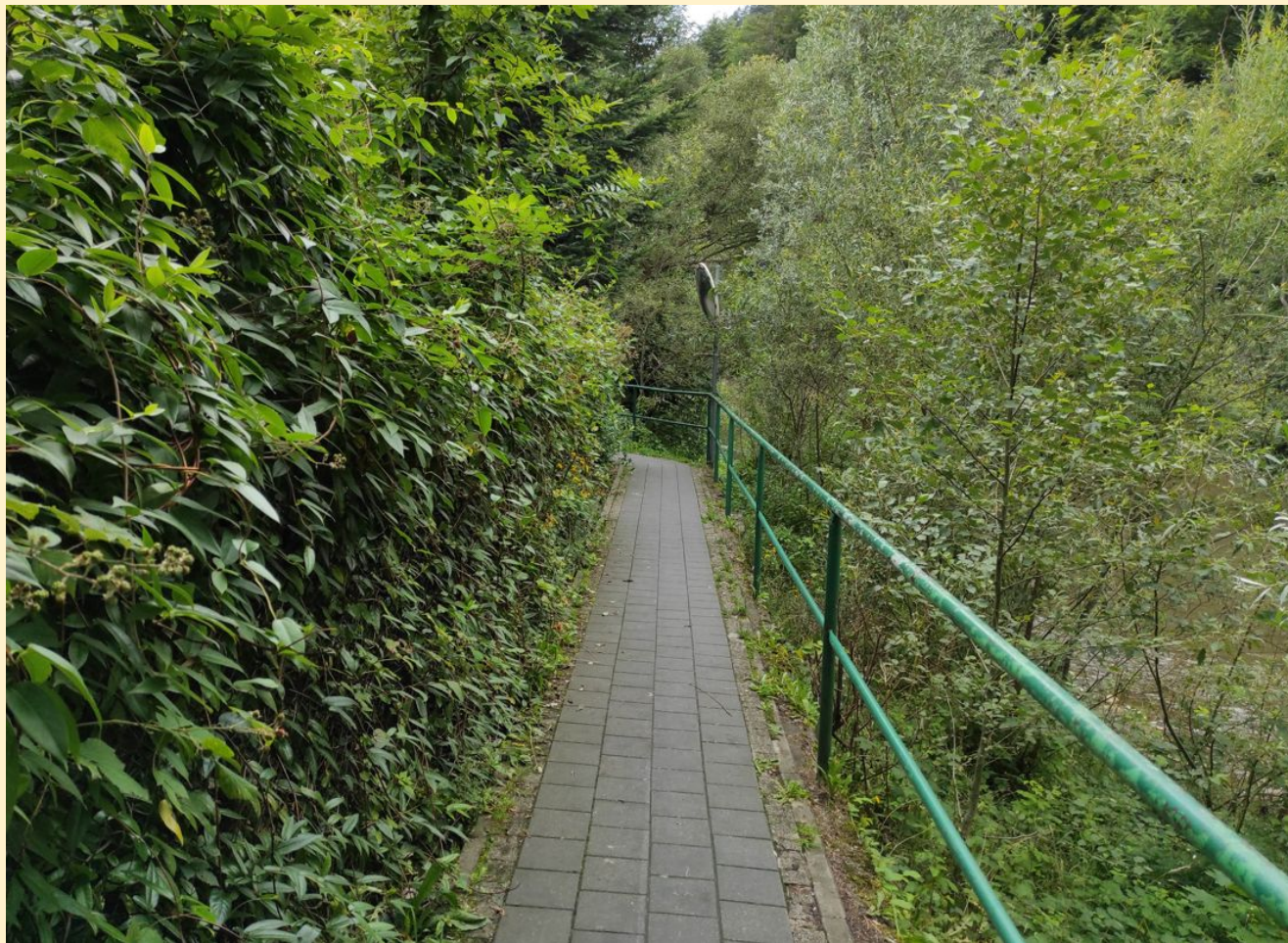

Trasy rowerowe w dolinie rzek – realizacja rz. Warta, Poznań

**Co jeśli jest zbyt
stroma skarpa?**

Konieczna kładka stokowa

**Nawet da się w
najtrudniejszych
miejscach :)**

**Trasy rowerowe w
ciągu
nieeksploatowanych
linii kolejowych,
liniami kolejowymi
przeznaczonymi
do likwidacji**

fot. slaskie.travel

Żelazny szlak rowerowy. 55-kilometrowa pętla

**Trasy rowerowe na
terenie Lasów
Państwowych.**

Fot. Żarki

Pozostałe trasy

- Spójna sieć uzupełniająca trasy główne,
  - Nie muszą spełniać parametrów tras głównych
  - Trasy o różnych funkcjach
  - Dla różnych rodzajów użytkowników
  - O różnym stopniu trudności

Najczęstsze wady istniejących szlaków rowerowych.

- Krótki pętlowy przebieg ograniczający się do: jednej, dwóch, niekiedy trzech gmin
- Lokalne pętle nie nadają się do odbycia wielodniowych podróży
- Brak dłuższych ciągów nadających się na wakacje i urlop
- Nieprzejezdne rowerami z sakwami lub przyczepkami
  - duże pochYLENIA
  - fatalna nawierzchnia (piach, gruz, błoto, koleiny, dziury)
- Różnorodność standardów oznakowania, związana ze znaczną ilością organizacji znakujących
- Kiepskie oznakowanie, znikanie i pojawianie się znaków w najmniej oczekiwanych miejscach

Najczęstsze wady istniejących szlaków rowerowych.

- Trasy nie zapewniają integracji z transportem zbiorowym
- Trudno na nie trafić, przebiegają daleko od dworców kolejowych i centrów miejscowości
- Złe oznakowanie na skrzyżowaniach przez co rowerzysta narażony na poszukiwanie trasy
- Brak możliwości przewozu dużej liczby rowerów koleją
- Bagażniki autokarów turystycznych nie dostosowane do przewozu rowerów
- Brak możliwości przewozu busami

Rodzaje infrastruktury rowerowej w pasie drogowym

Drogi dla rowerów

Dwukierunkowa droga dla rowerów.
szerokość: 2,5 m (2 m)
skrajnia pozioma: 0,5 m (0,2 m)

Jednokierunkowa droga dla rowerów
szerokość: 1,5 m
skrajnia pozioma: 0,5 m (0,2 m)

Drogi dla rowerów

- Nawierzchnia asfaltowa
- Ciągłość niwelety na zjazdach indywidualnych i publicznych
- Brak odgięć drogi dla rowerów w rejonie skrzyżowań
- Określone parametry techniczne (m.in. szerokość infr., promienie łuków, skrajnia, wymogi dot. sygnalizacji świetlnej itd.)
- Sposób prowadzenia trasy rowerowej w pasie drogowym, itd.
- promień łuku poziomego min. 20 m
- **Vp=30 km/h (prędkość projektowa)**

Korygowanie szerokości drogi dla rowerów

<i>jednokierunkowej</i>	<i>dwukierunkowej</i>
<150 R/h → 1,5 m	<50 R/h → 2 m
150–750 R/h → 2,5 m	50 – 150 R/h → 2,5 m
>750 R/h → 3,5 m	>150 R/h → 3,5 m

Tzw. Ciągi pieszo - rowerowe

Ścieżki pieszo-rowerowe:

- dwukierunkowy szer. 3 m (teren zab.),
2,5 m (poza terenem zab.).
- wykreślenie z rozp. dot. warunków
technicznych jednokierunkowych cpr

Chodnik z dop. ruchem rowerowym (substandard)

Chodnik z dop ruchem rowerowym, szer.
minimum 2 m. Tabliczka: T-0 “dopuszczony
ruch rowerowy”.

Pasy ruchu dla rowerów

- Szerokość: 1,5 m
- Oznakowany poziomo warstwą czerwoną w rejonie skrzyżowań.
- Pas ruchu “pod prąd” ulicy jednokierunkowej - kontrapas rowerowy.

Kontraruch rowerowy

Kontraruch rowerowy to dwukierunkowy ruch rowerów na ulicach jednokierunkowych (możliwość jazdy rowerem „pod prąd”). Zgodnie z Rozporządzeniem dopuszcza się dwukierunkowy ruch rowerów lub wózków rowerowych na jezdni drogi jednokierunkowej bez wyznaczenia pasa ruchu dla tych pojazdów, jeżeli:

- dopuszczalna prędkość nie jest większa niż 30 km/h,
- zapewniono bezpieczeństwo kierującym pojazdami podczas zmiany kierunku jazdy na wlotach i wylotach drogi na skrzyżowanie.

P-27 - kierunek i tor ruchu roweru, tzw. “sierżanty rowerowe”

Oznakowanie pomocnicze w przypadku szlaków (tras) rowerowych.

Ruch rowerowy w jezdni na zasadach ogólnych (uspokojenie ruchu) - czy to będzie koszt kwalifikowany w nowej perspektywie UE??

Przykład: Naprzemienne szykany.

Przykład: Wyniesiona tarcza skrzyżowania.

Propozycje zmian w PoRD: Przekrój drogi „2 minus 1”

odpowiadałoby to drogom niższych klas (Z / L / D),
o kategorii dróg **gminnych**, powiatowych.

Odcinek drogi powiatowej nr 2628G o łącznej długości 5,3 km, pomiędzy msc. Chojniczki a skrzyżowaniem z drogą wojewódzką nr 235.

**Progi listwowe
(podrzutowe) nie są
dobrym
rozwiązaniem w
przebiegu
zaprojektowanej
trasy rowerowej.**

Kiedy nie projektować wydzielonej infrastruktury rowerowej?

- Wykorzystanie dróg publicznych pod trasy rowerowe wymaga sprawdzenia natężenia ruchu. Przepisy europejskie dopuszczają 2000 p/d (200 p/h) wyjątkowo do 4000 p/d (400 p/h).
- Strefy zamieszkania, Tempo 30 (20) – drogi najniższych klas technicznych obsługujące ruch docelowo – źródłowy

**Przykład
nieprawidłowego
rozwiązania
planistycznego.**

**Przykład
nieprawidłowego
rozwiązania
planistycznego.**

**Przykład
nieprawidłowego
rozwiązania
planistycznego.**

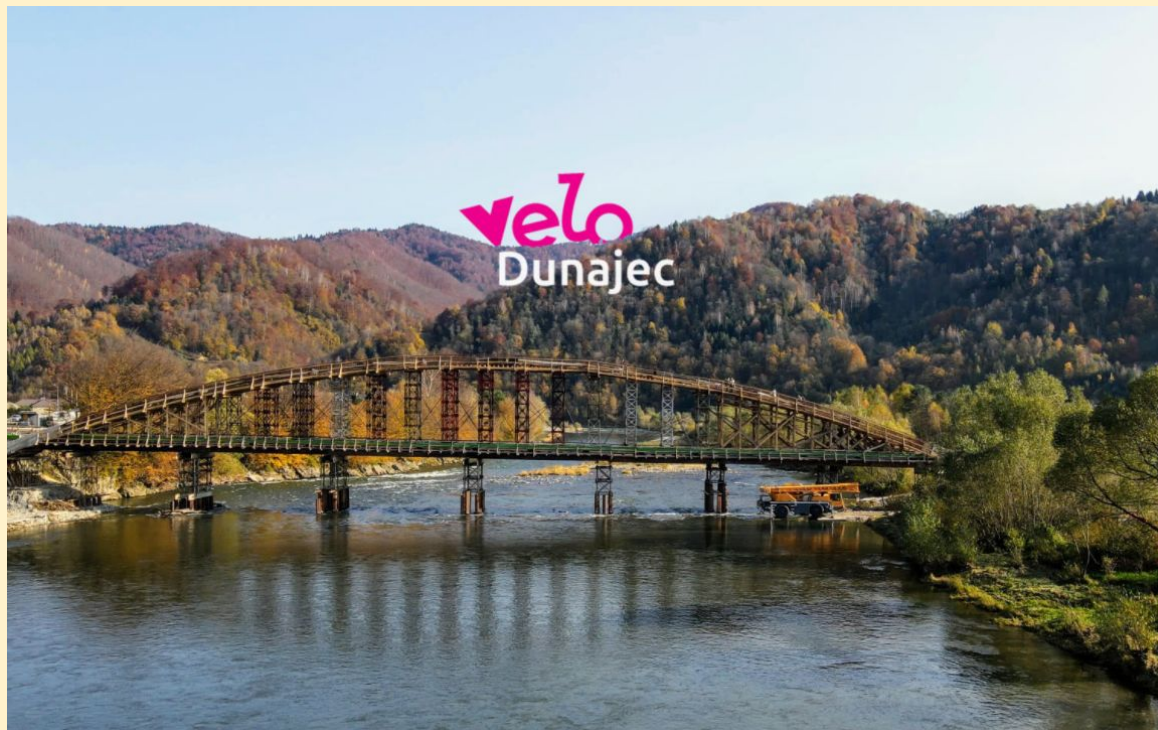

Obiekty inżynierskie

Kładka pieszo-rowerowa.

Szerokość: co najmniej 4 m i balustrady o wysokości 1,4 m.

Oznakowanie szlaków rowerowych:

Rozporządzenie:

Trasy regionalne – znaki typu R-4

Trasy lokalne – R-1 (R-3)

Konieczność wprowadzenia jednolitych i jednoznacznych standardów oznakowania tras na terenie województwa.

ROWEREM
POLSKA

ROWEREM
POLSKA

Kontakt:

tobiasz.nykamowicz@gmail.com

tel 513 452 980